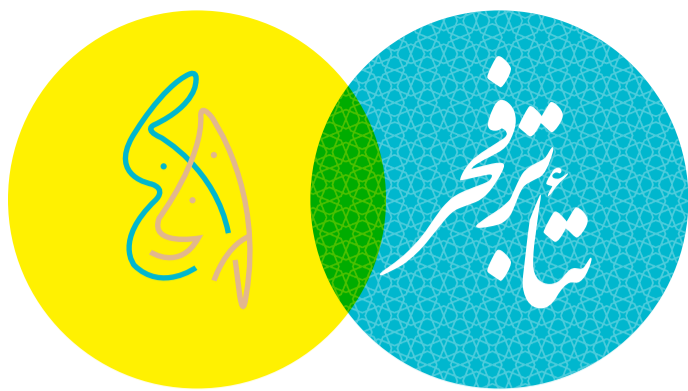

جشنواره

ضمیمه چهل و یکمین جشنواره تئاتر فجر 41st
FAJR International Theater FESTIVAL

ایران

IRANNEWSPAPER

گفت و گو با داوود فتحعلی بیگی، نویسنده و کارگردان
«در و گبر و یک قرص نان»سهم نمایش ایرانی
در جشنواره تئاتر فجر کم است

نمایی از نمایش «در و گبر و یک قرص نان»

عکس: کیارش مسیبی

قرص نان» بود که چهارشنبه پنجم بهمن در تالار چهارسوی تئاتر شهر، روی صحنه رفت. به همین بهانه، گفت و گویی را با او ترتیب دادیم و از نظرات کارشناسانه‌اش درباره نمایش ایرانی و نیز چهل و یکمین جشنواره تئاتر فجر آگاه شدیم.

داوود فتحعلی بیگی، نامی آشنا برای همه هنرمندان و علاقه‌مندان در دنیای نمایش‌های ایرانی است. او با اجرای نمایش‌های زیادی، جایگاه ویژه خود را در تاریخ نمایش ایران ثبت کرده است. چهل و یکمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر نیز شاهد اثر تازه این هنرمند به نام «در و گبر و یک

«آقای نمایش ایرانی» که امسال با کارگردانی یک اثر تازه، در جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر حاضر است، با اشاره به این که سهم نمایش ایرانی در این رویداد هنری کم است، تاکید کرد جشنواره را با حضور پررنگ‌تر گونه‌های نمایش ایرانی می‌پسندد.

تیتریک

بهنام حبیبی
خبرنگار

دانشگاه‌ها به این مقوله توجهی ندارند. من خودم هم سال‌ها این موضوع را پیگیری کرده‌ام تا رشته‌ای تنها ویژه نمایش‌های ایرانی در دانشگاه‌ها راه‌اندازی شود. حتی طرح دروس و واحدهای آن هم برنامه‌ریزی شده‌اند، ولی تاکنون نسبت به راه‌اندازی آن اقدامی انجام نشده است.

برخی از صاحب‌نظران بر این باورند که با توجه به شکل‌گیری نمایش ایرانی در بین مردم و مکان‌های مردمی، این گونه‌های نمایشی بیشتر در گروه نمایش‌های خیابانی جای می‌گیرند. دیدگاه شما در این باره چیست؟

نه؛ آن نوع اجرا، قدیمی‌ترین و طبیعی‌ترین شکل صحنه است، ولی آن هم دارای ساختار و قواعد ویژه و حساب و کتاب خاص خود است. آن نوع اجرایی هم به عنوان بخشی از تجربه بشری، قابل توجه، ارائه و بحث است. اگرچه در صحنه‌آرایی، ویژگی خاصی دارد و بیشتر اکتفا به نشانه‌ها می‌کند؛ ولی در ساختار دراماتیک خود دارای ویژگی‌های بسیار مهمی است و مهم این است که این اشکال در دل فرهنگ مردم ایران شکل گرفته‌اند. به عبارت دیگر، اقوام مختلف، در مقاطع مختلف تاریخی، در شکل‌گیری این هنرها نقش داشته‌اند. از این رو، همه این‌ها، جلوه‌های مختلف هنر ماست. به عنوان مثال، برای اجرای این نمایش هم من قصد داشتم تا جایگاه تماشاگران را در حالت دوسویه یا حتی چهار سویه قرار دهم تا حالتی کاملاً میدانی به اجرا بدهم که در این صورت دیگر طراحی دکور حجیم غیرممکن بود چون جلوی دید تماشاگران را می‌گرفت؛ پس با در نظر گرفتن نوع جایگاه تک‌سویه تماشاگران، به طراحی دیگری برای این نمایش رسیدیم.

نمایش‌های حال حاضر ایران، متأثر از نمایش غربی است و بخش کوچکی از این اجراها متأثر از نمایش ایرانی و شرقی است. طبعاً من بیشتر می‌پسندم که آثار نمایشی جشنواره شامل بخش بیشتری از گونه‌های نمایشی ایرانی باشد. چراکه اگر نمایش‌های ایرانی در این جشنواره‌ها فرصت حضور نیابند، پس کجای می‌توانند در ساختار نمایش ما، شکل بگیرند؟

چه انرژی و نیرویی را در بین دانشجویان و هنرجویان هنرهای نمایشی در زمینه نمایش‌های ایرانی می‌بینید؟

متأسفانه بیشتر دانشگاه‌ها نسبت به این موضوع بی‌تفاوت‌اند. برخی از معلمان اصلاً آن‌ها را نمی‌شناسند و یا منکر می‌شوند. برخی دیگر نیز کلاً تفاوتی بین نمایش غربی و نمایش ایرانی قائل نیستند. این ادعا، سخن شایسته‌ای نیست، چراکه به عنوان مثال، بزرگوار می‌مانند استاد بهرام بیضایی تحت تأثیر نمایش سنتی ایرانی و نمایش شرقی و دانشی که در این موضوعات به دست آمده است، به دست آورده است، به تولید آثاری رسیده است که وقتی آن را می‌خوانیم، می‌بینیم که این آثار بسیار گوناگون هستند و از انواع ساختارهای

غیر از یک نمایش، آثار دیگری را ندیده‌ام. آن یک نمایش هم که از نوشته‌های من است، نمایش «مأمور خیابان نود و دو» است که متأسفانه ضعیف اجرا شده بود تا حدی که من حتی از نوشته خودم، بدم آمد و این موضوع باعث تعجب من شد که این نمایش چه طور برای اجرا در جشنواره پذیرفته شده است.

با توجه به این که در جشنواره امسال هم نمایش شما به عنوان شاخص‌ترین اجرای نمایش ایرانی معرفی شده است، دیدگاه شما درباره جایگاه و سهم نمایش‌های ایرانی در جشنواره‌های تئاتر چیست؟

درباره جشنواره تئاتر فجر با توجه به ملی بودن آن، پسند من این است که بهتر است تا ما بیشتر به سوی اجرای نمایش‌های ایرانی گام برداریم. ما این موضوع را می‌دانیم که بخش بزرگی از

چهار گوش صحنه قرار می‌گیرد که هم نقش سکو و هم نقش دیوار را به عهده دارد. فرش هم به صورت سنتی در همه گونه‌های نمایشی تخت حوضی و تعزیه در وسط صحنه قرار داشت و اینجا هم حضور دارد که این نوعی بازتعریف از طرح و نقش فرش در صحنه است. اساساً میانه صحنه‌های نمایشی ایرانی شامل تخت حوضی، نقالی و یا تعزیه، دارای هویت معماری خاصی نبوده است و از طریق کلام و روایت هویت می‌یابد. این هویت نیز بازتعریف می‌شود و بسته به داستان نمایش، ممکن است حرم، حیاط خانه، گذر کوچک و خیابان و... باشد.

آیا این نمایش، پیش از این اجراهای دیگری نیز داشته است؟

نه، این نمایش، پیش از این، اجراهای دیگری نداشته است و برای اولین بار در جشنواره چهل و یکم تئاتر فجر روی صحنه می‌آید و قرار است بعد از جشنواره به اجرای عموم برسد.

در جشنواره چهل و یکم نمایشی را دیده‌اید که شگفت‌زده‌تان کند؟ در مجموع این دوره از جشنواره را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

به دلیل مشغله زیاد کاری که داشتم تا امروز

و او را نجات می‌دهد. در پی بازگرداندن زن توسط تاجر به خانه‌اش، تاجر درمی‌یابد که آن زن با زن دیگری زندگی می‌کند که او نیز از شدت نیاز، به راه‌های نادرست اخلاقی کشیده شده است. پس از نجات زن آن‌ها، تاجر روز بعد با مراجعه به حرم امام (ع) شفا می‌یابد؛ و در واقع، داستان این نمایش شامل این سه بخش است.

ترکیب بازیگران نمایش چطور نهایی شد؟ از اول همین بازیگران مدنظرتان بود؟

تقریباً همه عوامل هنری نمایش از جمله بازیگران، از استان البرز، از شهرهای کرج، هشتگرد، نظرآباد و... هستند و بیشتر آن‌ها دارای پیشینه اجرای نمایشی هستند. موزیک نمایش هم به طور زنده اجرا می‌شود. با توجه به این که پیشینه هنری شما بیشتر در زمینه گونه‌های نمایش‌های ایرانی است، آیا این کار نیز در همین فضا کارگردانی و اجرا شده است؟

در این کار نیز مبتنی بر نمایش ایرانی تخت حوضی، طراحی صحنه انجام شده است، با این تفاوت که سکو به جای قرارگیری منفرد در وسط صحنه، به صورت چهار بخش و در

چه شد که سراغ نوشتن این متن رفتید و برای اجرا انتخابش کردید؟ ایده اولیه نمایشنامه را چطور پیدا کردید؟

متن این نمایشنامه را سال‌ها پیش، تحت تأثیر چند روایت از حرم رضوی و کرامات امام رضا (ع) نوشته بودم. روایت اول که مربوط به دوران صفوی است، مربوط به طراحی صحن و سرای امام رضا (ع) است که توسط شیخ بهایی طراحی و انجام شده بود. در این طراحی، لوحی بر بالای سردر صحن مطهر قرار می‌گیرد و بر آن نوشته می‌شود که ورود غیرمسلمانان به داخل صحن ممنوع است. در روایتی گفته می‌شود که امام به خواب پادشاه صفوی می‌آید و روایت دیگر حاکی از آن است که امام (ع) به خواب معمار می‌آید و از آن درباره نصب نکردن در حرم، پرسشگری می‌کند که پس از آن، در حرم نصب می‌شود. یکی از بخش‌های نمایش من درباره همین روایت‌ها درباره در حرم است. بخش دیگر نمایش درباره شفا یافتن فرستاده سلجوقیان به دربار خوارزمشاهیان است. این مرد که بیماری برص داشته است، از آن نگران بود که توسط دربار خوارزمشاهیان پذیرفته نشود؛ ولی او به دربار می‌آید، شفا می‌یابد و سپس بخشی از ساختمان حرم را نیز می‌سازد. بخش سوم داستان نمایش که کاملاً توسط خودم نگاشته شده است درباره زنی است که برای سیر کردن فرزندان گرسنه‌اش، قرصی نان می‌دزدد. مأموران دولت، او را دستگیر می‌کنند و برای مجازات، قصد دارند که دست او را قطع کنند. فرستاده سلجوقیان به دربار خوارزمشاهی (که در این نمایش، من او را در شخصیت یک تاجر به تصویر کشیده‌ام)، با دیدن صحنه اجرای مجازات، آن زن را ضمانت می‌کند و مانع اجرای حکم مجازات می‌شود

آموزه‌های نمایش سنتی ایرانی و نمایش شرقی

متأسفانه بیشتر دانشگاه‌ها نسبت به نمایش ایرانی بی‌تفاوت‌اند. برخی از معلمان اصلاً آن‌ها را نمی‌شناسند و یا منکر می‌شوند. برخی دیگر نیز کلاً تفاوتی بین نمایش غربی و نمایش ایرانی قائل نیستند. این ادعا، سخن شایسته‌ای نیست، چراکه به عنوان مثال، بزرگوار می‌مانند استاد بهرام بیضایی تحت تأثیر نمایش سنتی ایرانی و نمایش شرقی و دانشی که در این موضوعات به دست آورده است، به تولید آثاری رسیده است که وقتی آن را می‌خوانیم، می‌بینیم که این آثار بسیار گوناگون هستند و از انواع ساختارهای روایی نمایش ایرانی بهره برده‌اند.

برش

خبر

دیدار مدیرکل هنرهای
نمایشی با هنرمند اسپانیایی

ایران، رکورددار جشنواره‌های نمایشی

کاظم نظری، مدیرکل هنرهای نمایشی در دیدار با تکسما مونوز، هنرمند اسپانیایی شرکت‌کننده در جشنواره تئاتر فجر، تأکید کرد ایران دارای بیشترین جشنواره‌های نمایشی در بین کشورهای جهان است.

در حاشیه برگزاری چهل و یکمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر، روز چهارشنبه پنجم بهمن، نشستی با حضور کاظم نظری، (مدیرکل هنرهای نمایشی)، مژگان مژگان و کیلی، (مدیر بخش بین‌الملل اداره کل هنرهای نمایشی) و تکسما مونوز (کارگردان نمایش «لومیر») در اداره کل هنرهای نمایشی برگزار شد.

در ابتدای این نشست، کاظم نظری، با اشاره به جایگاه بالای هنرمندان کشور اسپانیا در جهان، از حضور هنرمند اسپانیایی در جشنواره امسال تئاتر فجر استقبال و ابراز خشنودی کرد.

او گفت: «ایران دارای جشنواره‌های گوناگون و متنوعی است و از این رو شاید بتوان ایران را دارای بیشترین تعداد جشنواره‌های نمایشی در جهان دانست. این امر، نشان‌دهنده علاقه و اشتیاق بسیار زیاد ایرانیان به تئاتر است.» در ادامه این نشست، تکسما مونوز نیز با طرح این موضوع که تئاتر در همه جای جهان دارای حرکات و مبانای مشترک است، گفت:

«شاید کشورهای مختلف جهان در سیاست دارای دیدگاه‌های مختلفی باشند ولی همگی در احساسات، مشترک و یکسان هستند و می‌توان همه احساسات را در صحنه با هم یکی کرد.» او که دارای تحصیلات کنسرواتوار، میم و پانتومیم و حرکات نمایشی و ترنستی است و در جشنواره تئاتر فجر امسال با نمایش تک نفره «لومیر» حضور یافته است، افزود:

«در همین دور و روز اول اقامت در ایران، آشنایی بیشتری با هنر ایران پیدا کرده‌ام و امیدوارم برای سال بعد بتوانم با نمایش‌های بیشتری در جشنواره‌های تئاتر ایران شرکت کنم.» در این نشست، همچنین مژگان و کیلی، مدیر بخش بین‌الملل اداره کل هنرهای نمایشی، از برگزاری جشنواره‌ای جدید در شهر زنجان در زمینه نمایش‌های شادآور و (پانتومیم، سیرک، دلقک و...) در سال آینده خبر داد که این موضوع نیز با استقبال هنرمند اسپانیایی روبه‌رو شد و او ابراز امیدواری کرد که بتواند در این جشنواره نیز با نمایش‌های جدید خود مشارکت داشته باشد.

گفت‌وگو با نویسنده و کارگردان نمایش «نقطه صفر مرزی»

از نگاه سیاسی به جنگ فاصله گرفته‌ایم

گفت‌وگو

نگار امیری
خبرنگار

محمدرضا عبادیانی با بیان اینکه «نقطه صفر مرزی» یک اثر صرفاً دفاع مقدسی نیست می‌گوید خوشبختانه در سال‌های اخیر از نگاه سیاسی به جنگ فاصله گرفته شده است و پیش از پیش به بخش انسانی آن پرداخته می‌شود. محمدرضا عبادیانی، نویسنده و کارگردان تئاتر از سال ۱۳۷۸ فعالیت خود را با بازیگری در عرصه هنرهای نمایشی آغاز کرد. او در سال ۱۳۸۶ با روی صحنه بردن نمایش «شعبده و طلسم» به نویسندگی چپستا یثربی اولین تجربه کارگردانی‌اش را رقم زد و پس از آن به کارگردانی آثاری همچون «دل در کدام سوی سینه است»، «کمدی اشتباهی»، «نقطه عطف»، «افسانه شهر سراب»، «آقای قاضی صدایم را می‌شنوید» روی صحنه تئاتر پرداخت. این کارگردان از سال ۱۳۹۷ تاکنون تنها به کارگردانی آثاری که خودش نگارش آن‌ها را بر عهده داشته است، می‌پردازد و امسال با نمایش «نقطه صفر مرزی» اولین حضورش را در چهل و یکمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر تجربه می‌کند. «نقطه صفر مرزی» به زندگی دو شخصیت به نام‌های قاسم و روزان اشاره دارد. قاسم از جنوب غرب ایران و اهل خوزستان است و روزان دختری کرد از شمال عراق. این دو شخصیت با توجه به اشتراکات انسانی و البته تاریخی که با هم دارند، در مسیر زندگی یکدیگر قرار می‌گیرند و آرام آرام سرنوشتی مشابه به هم پیدا می‌کنند. آن‌ها در آخر برای گشودن گره‌ای که در زندگی‌شان افتاده است به یک نقطه مشترک می‌رسند. «نقطه صفر مرزی» که در بخش جایزه بزرگ صحنه‌ای چهل و یکمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر حضور دارد، در چهارمین روز برگزاری این رویداد هنری (سه‌شنبه چهارم بهمن) در دو سانس ۱۶ و ۱۹ در تالار مولوی روی صحنه رفت. اجرای این اثر بهانه‌ای شد تا با محمدرضا عبادیانی کارگردان این اثر به گفت‌وگویی بپردازیم که در ادامه می‌خوانید.

است و بالعکس آدم‌ها تا چه میزان در شدت بخشیدن یا کند شدن روند این جدال مؤثر بوده‌اند از نکات قابل توجهی است که همچنان جای پرداخت دارد. «نقطه صفر مرزی» هم به همین موضوع توجه دارد. مشترکات انسانی بین دو شخصیت نمایش که در دو طرف نقطه صفر مرز قرار دارند. آن‌ها دارای نقاط مشترک و وجه تشابهات زیادی هستند که اگر در طول زندگی به آن‌ها توجه می‌شد شاید هیچ جنگ و درگیری صورت نمی‌گرفت. این پرداخت به بخش انسانی جنگ، خوشبختانه در سال‌های اخیر تا حد زیادی در آثار هنرمندان دیده می‌شود. در واقع ما از نگاه سیاسی به جنگ فاصله

گرفته‌ایم و بیش از پیش به بخش انسانی این رخداد پرداخته‌ایم. چراکه جنگ اتفاقی است که تمام شئون زندگی انسانی چه در بخش خانوادگی و زندگی شخصی و چه در بخش اجتماعی و گسترده را تحت الشعاع قرار می‌دهد. اما شما در نمایش «نقطه صفر مرزی» به جنگ با نگاهی مثبت یا شاید بهتر است بگوییم، خاکستری توجه دارید؟

قطعاً پیامدهای منفی جنگ بسیار زیاد است اما به نظر من همیشه هم نباید به اثرات منفی این رخداد روی انسان‌ها پرداخت. اگر به اثرات جنگ روی تحولات فکری انسان‌ها بپردازیم، متوجه می‌شویم افراد در طول روند درگیری

«نقطه صفر مرزی» در درون‌مایه خود نگاهی به جنگ ایران و عراق دارد، به‌عنوان نویسنده نمایشنامه چه چیز باعث می‌شود تا هر بار با اثری متفاوت از دفاع مقدس روبه‌رو شویم. یا بهتر است بگوییم کدام بخش این رویداد بزرگ تاریخی مغفول مانده است که همچنان هنرمندان زیادی به سوزهای این دست می‌پردازند؟

جنگ پدیده‌ای است با تأثیر بسیار زیاد روی جامعه و افراد. به نظر من وجه انسانی این اتفاق هولناک بخشی است که همچنان نیاز به پرداخت بیشتری به آن در آثار هنری احساس می‌شود. اینکه جنگ چه تأثیری روی زندگی آدم‌ها گذاشته

افراد در مواجهه با هر جدال، مشکل یا اختلاف سلیقه اتفاق می‌افتد البته اگر انسان‌ها از این تجربه‌ها بیاموزند. «نقطه صفر مرزی» با یک جنگ آغاز می‌شود اما این جنگ، قومی قبیله‌ای است و ما بعد از آن آرام آرام دیگر زوایای اختلافات را به نمایش می‌گذاریم. در واقع «نقطه صفر مرزی» در تلاش برای انتقال این پیام به مخاطب است که ما همواره در حال جنگ هستیم و هر چقدر این جنگ ابعاد بزرگ‌تر و گسترده‌تری پیدا کند به آدم‌های بزرگ‌تری نیز احتیاج خواهد داشت. آدم‌های نمایش در طول روند روایت این اثر به افرادی تبدیل می‌شوند که از یک جنگ قومی-قبیله‌ای به سوی

دست به گریبان بودن شان با مشکلات و سختی‌های جنگ چقدر به رشد فکری و عقلانی می‌رسند. به‌طور مثال در همین نمایش، قاسم و روزان در جنگ آسیب دیده‌اند و ما در طول نمایش علاوه بر این رنج‌ها شاهد روند تکامل فکری و عقلانی آن‌ها هستیم. این‌ها از دغدغه‌هایی بسیار خام و دم‌دستی به دغدغه‌های بزرگ همان تأثیر مثبتی است که در روند روایتی انسان با مشکلات کوچک و بزرگش شکل می‌گیرد.

این تأثیر مثبت تنها در مواجهه با جنگ‌های گسترده اجتماعی و سیاسی شکل می‌گیرد؟ خیر، این رشد سطح فکری و تعقل

نمایی از نمایش «نقطه صفر مرزی»

عکس: ژوئه رستمی

مخاطبین امروزی، نمایش‌های فرهنگی را می‌پسندند

مهدی صالحیار، کارگردان نمایش خیابانی «مام»:

■ با توجه به انواع جنگ‌های روانی و فرهنگی که در دنیای امروزی وجود دارد، نمایش‌هایی با موضوعات دفاع از خاک، دفاع از میهن و دفاع از هویت و فرهنگ هر کشور جزو نمایش‌های جذاب و مخاطب‌پسند است.
■ متأسفانه بسته‌های حمایتی در شهرستان‌ها خیلی کم اتفاق می‌افتد و چون تئاتر خیابانی فروش بلیت ندارد و متکی به اسپانسر خصوصی یا حمایت‌های دولتی است، وقتی این پشتیبانی نباشد، طبیعتاً اجراها یا انجام نمی‌شود و یا با تعداد کم خواهد بود.
■ باید یک شیوه‌نامه در ادارات وجود داشته باشد تا تئاترهای خیابانی و فضای باز بیشتر مورد حمایت قرار بگیرند و بودجه‌های فرهنگی تعریف شده در ادارات و شهرداری‌ها به شکل صحیح تقسیم شوند.

تئاتر هنری برای تصحیح رفتار اجتماعی

هادی کیانی، کارگردان نمایش صحنه‌ای «مضحکه عجایب المخلوقات»:

■ هنرمندان فعال در عرصه تئاتر، باید برای ارائه هر اثری، نیازسنجی کنند و با توجه به نیاز جامعه، نمایش را تولید کنند و صرفاً برای ورود به جشنواره به دنبال ارائه کار نباشند.
■ تئاتر، علاوه بر تأثیر تربیتی فرهنگی، حکم یک مدرسه و دانشگاه را دارد و یک جامعه‌ساز برای تصحیح رفتار اجتماعی است.
■ جشنواره فجر امسال تفاوت عمده‌ای با جشنواره‌های پیشین دارد، آن هم این که آثار بخش منطقه‌ای به آن اضافه شده که موجب شده تک‌صدایی بودن تئاتر از بین برود و مخاطب تنها به تئاتر تهران توجه نشود.
■ جشنواره فجر آینده تمام قد تئاتر کشور است و به انتقال فرهنگ کمک بسزایی می‌کند.

گفت‌وگو با کارگردان نمایش «کرنر زیر درختان بلوط»

جشنواره تئاتر فجر تربیون فرهنگ ملی است

نگاه

شرکت کرده است، گفت: «مشقات تماشای واکنش مخاطب در مواجهه با اثر جدیدم هستم، زیرا در نمایش «کرنر زیر درختان بلوط» فناوری و تکنولوژی زیادی دخیل است.» این هنرمند همچنین با اشاره به حضور سرمایه‌گذاران و سالن‌های خصوصی تئاتر در کنار سالن‌های دولتی گفت: «بحث حمایتی دولت از هنرمندان تئاتر هنوز هم کم‌رنگ است و وجود سالن‌ها و سرمایه‌گذاری بیشتر بخش خصوصی نیاز عرصه تئاتر است، تئاتر نیازمند حمایت بیشتر و گسترده‌تر از سوی دولت است.» خلیلی تئاتر را موضوعی فراسازمانی دانست و ادامه داد: «هنر تئاتر، خروجی یک نهاد یا سازمان نیست و بسیاری از نهادهایی که بر اساس نظام فرهنگی کشور آثاری اجرا می‌کنند، بر اساس ساختار سازمانی خودشان است و درست است که بیشترین بار تولید آثار هنری بر عهده وزارت ارشاد است، اما همه، چه مدیران و مسئولان فرهنگی نهاد های مختلف و چه هنرمندان باید در راه اعتلا و گسترش هنر تئاتر کوشا باشند.» عزت‌الله آقایی، محمد محمدیان شمالی، رضا صفری، محمدصادق کامالی‌راد، حسین جعفری، کیانوش مقدم، علیرضا عباس‌زاده، آرین اکبری‌پناه، محمد رضا پژمانه، عرفان عبیدی، امین نوروزی، مانی خلیلی، محمدامین شفیق‌زاده، ابوالفضل پروین، مهرداد خدایاری، حامد عباسی بازیگران این نمایش صحنه‌ای هستند.

اصغر خلیلی (نویسنده و کارگردان)، مریم سلیمی (طراح لباس)، رضا خضرای (طراح نور)، امیرحسین رحیمی (عکاس)، علی سلیمی (طراح گریم) از دیگر عوامل نمایش «کرنر زیر درختان بلوط» هستند.

اصغر خلیلی (نویسنده و کارگردان)، مریم سلیمی (طراح لباس)، رضا خضرای (طراح نور)، امیرحسین رحیمی (عکاس)، علی سلیمی (طراح گریم) از دیگر عوامل نمایش «کرنر زیر درختان بلوط» هستند.

بیست و هفتمین جشنواره تئاتر مناطق کشور پس از حدود هفت سال وقفه بود. اتفاقی که امیدوارم در سال‌های آینده نیز ادامه پیدا کند. در این رویدادها هنرمندان استان‌ها و شهرستان‌های مختلف می‌توانند با یکدیگر آشنا شوند، آثار هم را ببینند و به نقد و بررسی آثار بپردازند. بسیاری از آثار اگر فرصت حضور در جشنواره تئاتر منطقه‌ای را پیدا نکنند، هیچ‌گاه دیده نخواهند شد. به علاوه برگزاری جشنواره تئاتر منطقه‌ای به عنوان فیلتری برای ورود نمایش‌ها به جشنواره فجر در کیفیت آن‌ها مؤثر خواهد بود و به نظرم کیفیت آثاری که اکنون به جشنواره تئاتر بین‌المللی تئاتر فجر راه پیدا کرده‌اند قطعاً به دلیل داوری‌های قبلی تضمین شده‌تر است. برگزاری و حضور در چهل و یکمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر باعث ارتباط گروه‌های تئاتری سراسر کشور با یکدیگر می‌شود و تأثیر آثار نمایشی و سلاخی هنری آن‌ها در اجراهای آینده به چشم خواهد آمد چراکه این ارتباطات باعث گستردگی دایره ذهنی هنرمندان برای تولید آثار جدیدشان خواهد شد.

و از تجربه اولین حضورتان به‌عنوان شرکت‌کننده در جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر آن هم در بخش جایزه بزرگ صحنه‌ای برای ما بگویید.

قطعاً قرار گرفتن در یک جشنواره معتبر بین‌المللی تجربه بسیار فوق‌العاده‌ای است. این حضور انگیزه‌تمامی اعضای گروه ما را برای ادامه مسیر هنری‌شان در عرصه تئاتر بیشتر کرده است؛ و البته به صورت کلی نیز شرکت در جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر برای هنرمندان به‌ویژه هنرمندان شهرستان که با امکانات کم و با انگیزه زیاد فعالیت می‌کنند باعث رفع خستگی سال‌ها فعالیت و تلاش‌شان می‌شود.

و در آخر به نظر شما جامعه تئاتری امروز ما برای بقا و ادامه مسیر به چه چیزی نیاز دارد؟

حفظ نقاط مشترک؛ ما به اتحاد و امید برای حل اختلافات مان نیاز داریم تا ایرانی قوی‌تر بسازیم. تئاتر اصالتاً با اجرا و روی صحنه بودن شکل می‌گیرد و زنده است. این هنردر ارتباط زنده با مخاطب ادامه خواهد داشت. به همین دلیل چنانچه ما هنرمندان کار نکنیم، خودمان این هنر را از بین می‌بریم و این بزرگ‌ترین خیانت در حق تئاتر است. برای تئاتری‌ها همیشه شرایط سخت بوده است اما بزرگان این عرصه برای روشن نگه داشتن چراغ این هنر جنگیده‌اند و ما هم برای قدردانی از تلاش آن‌ها چراغ تئاتر را روشن نگه می‌داریم.

اجرا همراه باشند. مخاطب در مواجهه اولیه با نمایش هیچ نشانه‌ای از جنگ را در طراحی صحنه نمی‌بیند، این موضوع نیز در راستای فاصله‌گیری از تکرار کلیشه‌هاست؟

از آنجاکه موقعیت نمایش در مرز دو کشور می‌گذرد؛ لازم بود در طراحی صحنه، نور و لباس به تفاوت‌ها توجه و دقت زیادی داشته باشیم تا پارادوکس‌هایی که در این دو مرز وجود دارد به خوبی به نمایش بگذاریم. به همین دلیل شکل کلی صحنه را کاملاً ذهنی و انتزاعی در نظر گرفتیم.

اما این دو شخصیت خاطراتی دارند که وقتی آن‌ها را مرور می‌کنند شکلی کاملاً واقعی به خود می‌گیرد. به همین دلیل سعی کردیم بخشی که مربوط به خاطرات زندگی این شخصیت‌هاست کاملاً رئال باشد و با دقت خیلی زیاد تا آنجا که امکان داشت از اکسسوارهای واقعی استفاده کردیم. در اصل می‌توان گفت ما در تصویرسازی آنچه در ذهن دو شخصیت اصلی می‌گذرد، به واقع‌گرایی در جزئیات رسیدیم. تا آنجا که حتی برای لباس قاسم از لباسی که یکی از بازماندگان زمان جنگ به تن داشته است؛ استفاده کردیم.

و اما در انتهای کار موسیقی را می‌شنویم که گویی به نقطه‌ای از اشتراک بین سازهای محلی عراق و خوزستان رسیده است؛ از دلایلی که در انتخاب موسیقی کار مؤثر بوده است، بگویید.

انتخاب موسیقی کار بر اساس تفاوت فرهنگی بین دو شخصیت قاسم و روزان انجام شد. در واقع تلاش کردیم تا از موسیقی‌های کردی و جنوبی استفاده کنیم و هر چه روند داستان پیش می‌رود، موسیقی نیز به شکلی با هم تلفیق شده و به یک موسیقی همگون تبدیل می‌شود به شکلی که آرام‌آرام خیلی چیزها مشترک می‌شود و این مرز و تفاوت بین شخصیت‌ها از بین می‌رود. در بخش اول موسیقی و ساز عود، نی انبان و شراره خوانی از سازهای مهم جنوب کشور استفاده می‌شود و برای روایت زندگی روزان از ساز تنبور که در واقع شناسنامه موسیقی کردی است بهره گرفته می‌شود تا این که آرام‌آرام این دو ساز با هم تلفیق می‌شوند و مثل دیگر ویژگی‌های این کار به یک نقطه صفر مرزی می‌رسند. نقطه صفر مرزی یا همان نقطه اشتراک بین انسان‌هاست که به هیچ‌کدام از آن‌ها تعلق ندارد؛ اما همه آن‌ها نسبت به آن احساس مالکیت دارند و برای حفظش تلاش می‌کنند.

کمی به جشنواره و روند برگزاری آن بپردازیم؛ به نظر شما مهم‌ترین ویژگی جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر چیست؟ نکته مهم برگزاری چهل و یکمین جشنواره بین‌المللی فجر قبل از هر چیز احیا و برگزاری

۴۱

صحنه

برگزاری و حضور در چهل و یکمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر باعث ارتباط گروه‌های تئاتری سراسر کشور با یکدیگر می‌شود و تأثیر آثار نمایشی و سلاخی هنری آن‌ها در اجراهای آینده به چشم خواهد آمد چراکه این ارتباطات باعث گستردگی دایره ذهنی هنرمندان برای تولید آثار جدیدشان خواهد شد.

از ایده تا اجرا
قرار گرفتن در یک جشنواره معتبر بین‌المللی تجربه بسیار فوق‌العاده‌ای است. این حضور انگیزه‌تمامی اعضای گروه ما را برای ادامه مسیر هنری‌شان در عرصه تئاتر بیشتر کرده است

جنگی بزرگ مثل جنگ هشت‌ساله پیش می‌روند و تحمل سختی‌های جنگ و درک شرایط برای‌شان بهتر رقم می‌خورد. اینجاست که می‌توان گفت «نقطه صفر مرزی» یک کار صرفاً دفاع مقدسی نیست و تنها در بستر این موضوع اتفاق می‌افتد. در طول سال‌های اخیر نگاه‌های کلیشه‌ای به جنگ باعث شده است تا مخاطبان در مواجهه با این آثار پیش‌داورانه برخورد کنند، به نظر تان «نقطه صفر مرزی» چقدر توانسته است کلیشه‌های مرسوم را پشت سر بگذارد؟

ما سعی کردیم تا با انتخاب روایتی متفاوت و نو به مقوله جنگ و تأثیر آن روی انسان‌ها بپردازیم. مخاطب

شهرستان‌ها، پایه‌پای تئاتر حرفه‌ای تهران کار می‌کنند

مهیار هزارجریمی، کارگردان نمایش صحنه‌ای «مطرب‌آقا»:

جشنواره تئاتر فجر، مناسب‌ترین محل برای دیده شدن تمام هنرمندان به خصوص هنرمندان شهرستان خواهد بود. تمام هنرمندان در طی سال تلاش می‌کنند تا اثر خودشان را به جشنواره برسانند بنابراین هرچه جشنواره پرنورتر باشد برای اهالی هنر به مراتب خوشایندتر است. جایگاه افراد تئاتری، صحنه است و اگر امروز نتوانیم از طریق هنرمندان دغدغه‌های اجتماعی را برطرف کنیم، چه زمانی این کار را بکنیم؟ تئاتر برای مردم و تماشاگران است و مانند هر هنر دیگری، تأثیر بسزایی بر جامعه، مردم و مخاطبان‌شان دارد. رسیدگی به تئاتر هنوز کم است و بهتر است نگاه باتری به این عرصه شود. تئاتر شهرستان با کم‌ترین امکانات پایه‌پای تئاتر حرفه‌ای تهران کار می‌کند و فعالان آن نیازمند حمایت مادی و معنوی بیشتری هستند.

نمایش‌های خبانی باید از حالت مناسبتی درآید

سیدپویا امامی، کارگردان نمایش خبانی «کارت قرمز برای بازیکن خارجی»:

شبیه ارتباط نمایش خبانی با مردم فعالیت در این حوزه را برای من جذاب‌تر کرد و سبب شده از این گونه تئاتر استفاده کنم. در برخی از شهرها به نمایش خبانی اهمیت زیادی می‌دهند اما در برخی شهرها این چنین نیست. در بسیاری از شهرها، اجرای نمایش خبانی، تنها به مناسبت‌ها ختم می‌شود، زیرا ارگان‌ها بر اساس مناسبت‌های تقویمی سفارش کاری می‌دهند. این گونه نگاه به نمایش خبانی، درست نیست. عموماً آنچه در جشنواره‌ها مرسوم است و هنرمندان در سطح کشور انجام می‌دهند، نمایش در خیابان است و مردم آن را می‌بینند، در حالی که انواع دیگر نمایش‌های محیطی و فضای باز هم هستند که باید مورد توجه قرار بگیرند.

interview

**Asghar Khalili:
I'm eager to see
the audience's
reaction**

Iran Theater- The director of the show *Corner under oaks* is eager to see the audience's reaction to his work, because there is a lot of technology involved in his show

Asghar Khalili is the writer and director of the play "Corner under oaks" which was performed (Wednesday, January 25) in twice in the main hall of the City Theater Complex at the 2023 FITF.

Asghar Khalili, the director of the show "Corner under the oak trees", said: The story of this show is based on a real event in Ilam, which in away shows a double judgment for the same event. This artist from Ilam province called theater a valuable art: The theater has been with man since he was born and has grown with the social conditions. Khalili explained about the most important characteristic of theater art compared to other art fields: Aliveness and dynamism and direct communication with the audience are among the distinguishing features of this art.

He considered the most important feature and mission of FITF to be the introduction of new artists: In the forty-one years that the Fajr Theater Festival was held, new and talented artists were introduced in the field of theater. Beside being a national cultural tribune, FITF has a suitable platform for introducing new and talented artists in which many artists can succeed.

The director added: Many of the famous artists of Iranian theater have been seen and grown by attending the FITF. Khalili mentioned that he participated in the Fajr Theater Festival several times: I am eager to see the audience's reaction to my new work, because there is a lot of technology involved in the show "Corner under oaks".

The artist said of the financiers and private theater halls and state theaters: The discussion of the government's support for theater artists is still weak and the existence of the theaters and more investment by the private sector is the need of the theater field, the theater needs more and wider support from the government.

Davood Fathali Beigi on the 2023 FITF

The share of Iranian plays in FITF is low

interview

Iran Theater- Dawood Fathali Beigi is famous for all artists and audiences of Iranian shows. By directing many Iranian shows, he has established his position in the history of Iranian theater. He competes with the show *Door & Dung and Loaf of Bread* in the 2023 FITF. We had an interview with him to get his expert opinions about the Iranian show and the 41st Fajr International Theater Festival.

I would like the festival to have more Iranian shows. Because if Iranian shows do not get a chance to participate in these festivals, then where can they be formed in the structure of our show?

How did you find the initial idea of the play?

- I wrote this play many years ago, under the influence of several stories about the Razavi Family and the blessing of Imam Reza (as).

Were you considering these actors and actresses from the beginning?

- Most of the members of the theater troupe, like the performers, are from Alborz province, from the cities of Karaj, Hashtgerd, Nazarabad, etc., and most of them have a background in performing. The music of the show is

played live. **You have worked mostly in the field of Iranian shows, You have had a similar approach in Door & Dung and Loaf of Bread?**

- Inspiring by the Iranian show *Takht-e Hozi*, we did the stage design. Instead of being placed in the middle of the stage, the platform is placed in four parts and in the four corners of the stage, which is both the platform and the wall. The carpet was traditionally placed in the middle of the stage in all types of *Takht-e Hozi* and *Ta'zieh* performances, and we used carpet in the show, which is a kind of redefinition of the design and role of the carpet in the stage. Basically, the middle of Iranian theatrical scenes, including *Takht-e Hozi*,

Naqqali and *Ta'zieh*, does not have a specific architectural identity and finds its identity through words and narration. This identity is also redefined and depending on the story of the show, it may be a shrine, a courtyard, an alley and a street, etc.

Has Door & Dung and Loaf of Bread had other performances before?

- No, this show has not had any other performances before, and it will be on stage for the first time at the 2023 FITF, and it is supposed to have a public performance after the festival. **In the festival, Door & Dung and Loaf of Bread has been introduced as the most prominent Iranian show, what is your opinion about the contribution of Iranian shows in**

our festivals?

Considering that Fajr Theater Festival is national, I think it is better for us to take more steps towards the performance of Iranian plays. We know that a large part of contemporary Iranian shows are influenced by Western shows and a small part of these performances are influenced by Iranian and Eastern shows.

Of course, I would like the festival to have more Iranian shows. Because if Iranian shows do not get a chance to participate in these festivals, then where can they be formed in the structure of our show? **Some experts believe that because the Iranian show is formed among people and public places, these types of shows are more in the group of street shows.**

What is your opinion about this?

- No; That type of performance is the oldest and most natural stage form, but it also has its own special structure and rules. That kind of performance is remarkable, can be presented and discussed as a part of human experience. Although it has a special feature in stage design and it mostly relies on signs; But it has very important features in its dramatic structure, and it is important that these forms have been formed in the center of Iranian people's culture. In other words, different ethnic groups have played a role in the formation of these arts at different historical times. Therefore, all these are different manifestations of our art.

Iraqi theatre troupes meets organizers of Iran's FITF

Iran Theater- Two Iraqi theatre troupes met Kazem Nazari (Director General of Performing Arts Center), Kourosh Zarei (Secretary of the 41st FITF), Gholamreza Nemati (Executive Deputy of the General Department of Performing Arts) and Mozghan Vakili (Director of International Relation Department performing Arts Center of Iran) on Tuesday. Kourosh Zarei mentioned the progress of Fajr International Theater Festival from Iran to Arab countries and other regional countries such as Turkey and Azerbaijan.

He clearly said that after his participation in a theater festival in Iraq, his opinion about the state of theater in Iraq has changed, and for this reason, the Iraqi people should be congratulated. Kazem Nazari praised the

members of two Iraqi troupes in the 41st FITF and their very good performance. He confirmed Kourosh Zarei's opinion and added that he did not have a clear view of the theater in Iraq before, but after watching these two Iraqi shows, his view has changed. He said: There are Arabic-speaking cities in the Khuzestan region where theater festivals in Arabic can be held. After the 2023 FITF, Kourosh Zarei will follow up on this, and in addition to stage section, these festivals will have a variety of sections such as puppet, ritual-traditional, religious, children and young adults, etc. Kazem Nazari emphasized the possibility of co-production of the show with the cooperation of Iranian and Iraqi theater troupes in these festivals and

announced his readiness to carry out academic and research projects in the field of performing arts between universities and scientific and research centers of Iran and Iraq.

Kourosh Zarei mentioned that he received his new orders as the secretary of the 20th Razavi Theater Festival, which will be held in June, 2023 in Tabriz. He added: Ten professional writers have been commissioned to write ten plays, and these plays will also be translated into Arabic. He invited all those interested in Imams and lovers of Imam Reza (AS) in Iraq to participate in this festival. Then, Dr. Ali Al-Sudani, director of the theater of Iraq, thanked the organizers of FITF and announced that the theater situation in Iraq is very good. Al-Sudani, who in the absence of Javad Alasadi, the director of the show "Amal", managed the performance of this show at the 2023 FITF, added that after his participation in this festival, he considers Tehran a beautiful city and a city of lovers. Mohammad Moayyed, director of the show "Mercy Shot" also thanked the organizers of the FITF and all the members of his troupe who worked with him to perform this show.

A number of officials watched "Iranians" at the Vahdat Hall

Iran Theater- The Deputy Minister in Art Affairs, a member of Islamic Consultative Assembly and a group of cultural and artistic officials attended the Vahdat Hall on the evening of Tuesday, January 24, and watched the performance of *Iranians* in the international section of the 41st Fajr International Theater Festival. On the fourth day of the FITF, the first performance of the play "Iranians" by Reza Saberi was on stage with the presence of a number of parliamentarians and officials include Mahmoud Salari (The Deputy minister in Art Affairs), Seyed Mohammad Hashemi (Legal Deputy, Islamic Consultative Assembly and Provincial Affairs of the Ministry

of Guidance), Mohammad Hosein Niromand (Advisor to the Minister of Culture and Islamic Guidance in Art and Cinema Affairs), Shiva Ghasemipour (Representative of the People of Marivan and Sarvabad in the Islamic Council and Secretary of Education, Research and Technology Commission of the Islamic Consultative Assembly), Kazem Nazari (Director General of Performing Arts Center), Ali Asghar Daryai (Director General of Culture and Guidance of Kurdistan Province), Kourosh Zarei (Secretary of Fajr Theater Festival). "Iranians" depicts the story of the hidden truths about the killing of Alevi women and children by

Harun Abbasid caliphate until his son Ma'mun came to power. This show deals with the forced journey of Hazrat Ali ibn Musa al-Reza (a.s.) from Medina to Khorasan. Mahmoud Salari (The Deputy minister in Art Affairs), Kazem Nazari (Director General of Performing Arts Center) and Kourosh Zarei (Secretary of FITF) attended the backstage of this show and praised Reza Saberi and the cast and crew of the show at the end of the performance of "Iranians". The play "Iranians" written and directed by Reza Saberi is on stage on January 25, at 8:00 PM in the 41st Fajr International Theater Festival at Vahdat Hall. The 2023 FITF is underway in the Iranian capital until January 31.